

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslağın Adı	ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİK TASLAĞI
Görüş Bildiren Kurum / İşletme / Şahıs	ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI
Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	
<p>Çevresel Etki Değerlendirme süreci faaliyetlerin planlama aşamasında çevresel boyutlarının değerlendirildiği ve faaliyetin gerçekleşmesine ilişkin karar vericilere yön gösteren en önemli mekanizmadır. Çevresel Etki Değerlendirme sürecinin ve uygulamalarının tanımlandığı Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği de bu doğrultuda çevre mevzuatının temel düzenlemelerindedir.</p> <p>Yatırım kararlarının verilmesine yönelik en önemli planlama süreci ve aracı olan ÇED sürecinin tamamı bütünsel, kapsayıcı ve bilimsel olmalı, süreci yürüten ve değerlendiren Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonunda temsil edilen Kurumlar tarafından bütünsel, bilimsel-tekni ve kamu yararı doğrultusunda değerlendirilmelidir. Yönetmelik kapsamında İnceleme Değerlendirme Komisyonlarında gerekli görüldüğü takdirde Üniversite, STK, Meslek Odaları katılımı öngörülmekte, Halkın bilgilendirilmesi süreçleri tanımlanmakta; ancak yapılan uygulamalarda bu süreçlerin yetersiz yürütüldüğü görülmektedir. Tek başına internet sitesi üzerinden yapılan duyurular ile halkın bilgi alması ya da değerlendirme yapması mümkün olamamaktadır.</p> <p>Uygulamada, halkın görüşlerinin karar süreçlerinde dikkate alınmadığı görülmektedir. Halkın görüşlerinin de değerlendirmelerde başat etki olarak yer alması için mekanizmalar üretilmelidir. Proje Tanıtım Dosyası sürecinde de halkın katılımı toplantısı mutlaka gerçekleştirilmelidir. Halkın süreçlere katılımını, görüşlerinin alınmasını desteklemek ÇED'in ve planlamanın temel dayanaklarına uygun değildir. Ayrıca, taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerde halkın katılımı güvenceye alınmıştır. Ülkemizde 2007 tarihinde çıkarılan 9,5 yıllık kalkınma planında da halkın katılımına özel vurgu yapılmaktadır. Yasal dayanaklar ve demokratik teamüller gereği halkın katılımı toplantısı yapılmadan büyük veya küçük tesislerin ÇED sürecine dair kararı verilmesi son derece yanlıştır.</p> <p>Halkın bilgilendirilmesi ve katılım süreci ile birlikte sağlıklı işletilmeyen ÇED süreçleri ile yürütülen yatırımlar çevre ve halk sağlığına yönelik geri dönüşü olmayan sorunlar ve zararlar oluşturmakta, kamu yararı taşımamaktadır. ÇED süreci; gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetler ile ilgili olarak karar verici idareye yön gösteren başlangıç, yatırım, işletme ve sonrası dönemini planlayan bir süreçtir. Bu sürece halkın katılımı da esas olmalıdır. İzleme denetim süreçleri etkin işletilmeli ve mevcut pasif uygulamaları ortadan kalkmalıdır.</p> <p>Halkın Katılımı Toplantısının yalnızca sürecin başında, henüz (neredeyse) hiçbir çevresel etki değerlendirmesinin yapılmadığı bir dönemde yapılıyor olması gerek ÇED sürecine gerekse yapılan Çevresel Etki Değerlendirmesine hiçbir olumlu katkı sunmamasına sebebiyet vermektedir. Dolayısıyla Halkın Katılımı Toplantısının İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu Toplantısı akabinde sunulacak Son Şekli Verilen Rapor sonrasında en az bir defa daha yapılarak bilgilendirmek ve yapılan değerlendirmenin tartışılmasını sağlamak sürecin şeffaflığı açısından olumlu bir adım olacaktır.</p>	

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Yönetmeliğin 8. Maddesinin 7. Bendinde Bakanlığın gerekli görmesi durumunda üniversiteler, enstitüler, meslek odaları, STK'lardan komisyon toplantılarına üye çağırabileceği ifade edilmiştir. Ancak bu madde Bakanlık tarafından işletilmemektedir. Başta Çevre Mühendisleri Odası olmak üzere, proje konusuna göre belirlenecek meslek odaları sürece ve komisyonlara rutin olarak dahil edilmeli; sayılan diğer diğer paydaşların sürece daha çok ve etkin katılımına yönelik mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Çevre Kanunu'na bağlı olarak çıkarılan ve halen yürürlükte olan ÇED Yönetmeliğinde Çevreye Etkisi olabilecek faaliyetler ve ÇED süreçleri tanımlanmıştır. ÇED Yönetmeliğinde özellikle son yıllarda yapılan sürekli değişiklikler, ÇED sürecine tabii olması gereken faaliyetler ile ilgili listelerdeki değişiklikler ile ÇED sürecinin etkinliği ve yeterliliği sorgulanır hale gelmiştir. Sürece ilişkin Odamızın da yürüttüğü hukuki süreçler bulunmaktadır.

Yönetmelik kapsamında yer alan Geçici Maddeler ile ÇED Yönetmeliği kapsamın dışında Tutulan Projeler, ÇED süreci işlevsiz hale getirmekte; bu projelerin yaratacağı çevresel etkilerin değerlendirilmemesi ile çevre ve halk sağlığına yönelik olası riskler ile kamu zararı oluşmasına neden olmaktadır. Bir faaliyetin Çevresel etkilerinin olmaması, ya da Değerlendirilmemesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Kuruluş ve görevlerine de aykırılık taşımakta, Çevre Mevzuatı kapsamında yürütülmesi gereken Çevre Yönetimi süreçlerinde de çelişkiler ve hukuki sorunlar oluşturmaktadır.

ÇED Yönetmeliğinde, Anayasa Mahkemesi'nin ve Danıştay'ın birçok defa iptal ettiği ÇED muafiyeti kesinlikle yer almamalıdır. Bu hukuku tanımayan, mahkemeleri tanımayan tavırdan bir an önce vaz geçilmelidir. Bu yönetmelik taslağında da ne yazık ki bazı mahkeme kararları göz ardı edilmektedir. Mahkemelere ve kararlarına saygılı bir yönetmelik hazırlamak Bakanlığın temel görevidir. Ayrıca, çevre sorunlarını azaltma ve önlem alma görevi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda iken, çevresel etkileri olabilecek faaliyetlere dair ÇED muafiyetleri sağlanması anlaşılabilir değildir.

Yönetmelik Ek-1 ve Ek-2 listelerinde sürekli yapılan değişiklikler bilimsellikten uzaktır. Ne amaçla yapıldığı bir türlü anlaşılabilen ve Bakanlık tarafından da açıklanmayan temelsiz kapasite ve liste değişiklikleri ülkemizin çevre sorunlarının çözülmesinden uzaklaştırdığını göstermektedir.

Yönetmelik Ek-1 ve Ek-2 listelerinin planlanan üretim kapasiteleri yanında oluşturacakları kirlilik (Emisyon-Atıksu-Atık) yüklerinin mevcut ve kısa/orta/uzun vadede göz önüne alınarak düzenlenmesi Listelerin bütünüyle bu şekilde ele alınarak hazırlanması gerekmektedir.

Kümülatif etki değerlendirme kavramı AB üyesi ülkelerde yerleşmiş ve bilimsel olarak hayata geçirilmişken, bu konuda insan kaynağı olan ve bilimsel bilgisi olan ülkemizde halen hayata geçirilmemiş olması dünyadaki gelişmeleri de takip edemediğimizi göstermektedir. "Kümülatif Etki Değerlendirmesi" kavramının ÇED mevzuatında yer alması gerekliliği, 1. Uluslararası ÇED Kongresi'nde de her katılımcı tarafından dile getirilmiştir. Bu nedenle, taslak Yönetmelikte "kümülatif Etki Değerlendirmesi" tanımının kendine yer bulması olumlu bir gelişmedir. Ancak, bu sürece ilişkin kriter, prosedür ve detaylar taslakta yer almamaktadır. Kümülatif Etki Değerlendirmesi'nin hayata geçirilmesi ve etkin biçimde uygulanabilmesi için bu konuların da düzenlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Sosyal ve ekonomik etki analizi de benzer bir şekilde yönetmelikte zorunlu hale getirilmelidir.

Teklif metninde Sosyal Etkilerin Değerlendirilmesine ilişkin bir değişiklik bulunmamaktadır. Ancak söz konusu süreç Çevresel olduğu kadar sosyal de bir

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

süreçtir ve gerek mikro ölçekte yöre halkının gerekse makro ölçekte tüm vatandaşların etkileneceği durumların değerlendirilebilmesi açısından ÇED Süreci içerisinde Sosyal Etkilerin Değerlendirilmesinin gerekliliği vurgulanmalı ve ÇED Raporu genel formatında bu husus ayrı bir başlık olarak ele alınmalı, ilgili Bakanlık, Kurum/Kuruluş ve STK'ların tüm ÇED süreçlerine müdahil olması sağlanmalıdır.

Öte yandan, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, Çevre ve Orman Bakanlığı döneminden beri Stratejik Çevresel Etki (SÇD) konusunda projeler yaptığı, toplantılar yaptığı bilinmektedir. Hali hazırda da bir proje devam etmektedir. Uzun yıllardır yoğun bütçe ayrılan, mesai ayrılan bu konunun da artık ÇED Yönetmeliği içerisinde yer alması gerekmektedir. ÇED raporlarının SÇD'ye uyumlu olmasına vurgu yapılmalıdır.

ÇED Yönetmeliğinde mevcut kullanılan bazı kavram ve ifadeler ile ilgili olarak düzenleme yapılması gerekmektedir.

ÇED Yönetmeliği EK -2 Listesinde yer alan faaliyetler için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası değerlendirmesi sonucu alınan karar "ÇED Gerekli Değildir" kararı olarak tanımlanmaktadır. Bu ifade, faaliyetin çevresel etkilerinin değerlendirilmediği yargısı oluşturması nedeni ile söz konusu Karar Metninin uygun ifade ile değiştirilmesi önerilmektedir.

Yönetmelik Kapsamında

EK – 1 Çevresel Etki Değerlendirmesi

EK – 2 Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi

Süreçlerine ilişkin kararların; Ek-1 için "ÇED OLUMLU" veya "ÇED olumsuz", Ek-2 için "ÇED Gereklidir" veya "Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir" olarak düzenlenmesi önerilmektedir.

Ayrıca, 12.10.2020 tarihinde TBMM'ye sunulan "Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" kapsamında;

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

MADDE 14- 2872 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin mevcut hükümlerine göre; çevreye etkisi olabilecek projeler için ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlanması gerekmektedir. Madde ile 2872 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde değişiklik yapılarak, çevreye etkisi olabilecek faaliyetlerin tümü açısından “Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası” hazırlanması öngörülmektedir.

Bununla birlikte, “Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası” hakkında yapılan değerlendirmeler neticesinde “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu” veya “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz” kararları verileceğinden, madde ile “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı” ibaresinin madde metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

ifadesi yer almış olup Çevre Komisyonu görüşmeleri sırasında ilgili maddeler teklif metninden çıkarılmıştır.

Bu teklife ilişkin olarak Odamız tarafından verilen görüş aşağıda belirtilmiştir.

ÇED Yönetmeliği kapsamında Çevreye Olumsuz Etkisi olan faaliyetler Yönetmelik Eki EK-1 ve EK-2 listelerinde tanımlara göre; ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlanması öngörülmektedir. EK-1 Listesinde yer alan ve çevresel etkileri kapsamlı ve riskli olan tesisler ile ilgili olarak doğrudan ÇED Raporu hazırlanmakta ve ilgili süreç tanımlanmaktadır.

Söz konusu Yönetmelik maddesi değişikliği ile ÇED Raporu hazırlanması süreci kaldırılmakta; Yönetmelik ekinde yer alan EK-1 listesindeki kirletici vasfı yüksek tesisler de dahil ÇED Başvuru Dosyası tanımı ile daha dar kapsamlı bir ÇED sürecine indirgenmektedir.

Söz konusu uygulama ile ÇED süreci yetersiz kalacak, faaliyetlerin yaratacağı çevresel etkilerin kapsamlı değerlendirilmemesi sonucu Çevre ve halk sağlığı sorunları ve kamu zararı oluşacaktır.

ÇED Yönetmeliği uygulama süreçlerinde yaşanan problemler, tesislerin kapasiteleri ile ilgili yanlış beyanlar vb uygulamalar ile ÇED sürecinden kaçırma çalışmaları, ÇED denetimlerindeki yetersizlikler gibi problemler, ÇED Raporları ve kararlarına ilişkin yürütülen hukuki süreçler Yönetmelik uygulamaları ve Rapor İçeriklerinin yetersizliğini ortaya koymaktadır. Sayıştay Raporlarında da ÇED sürecine ilişkin yapılan değerlendirmeler ortadadır.

Bu kapsamda Çevre ve Şehircilik Bakanlığının mevzuat ve uygulamalarını olması gereken şartlarda ciddiyetle yerine getirme yükümlülüğü bulunmaktadır. ÇED sürecine ilişkin bu kadar sorun ortada iken Kanun Değişikliği kapsamında ÇED Raporuna ilişkin yapılan düzenleme doğru değildir.

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
----------------	--------------------	------------------------

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>e) Çevresel etki değerlendirmesi raporu: Ek-1 listesinde yer alan veya Bakanlıkça "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir" kararı verilen bir proje için belirlenen Özel Formata göre hazırlanacak raporu,</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>e) Çevresel etki değerlendirmesi raporu: Ek-1 listesinde yer alan veya Bakanlıkça " Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir " kararı verilen bir proje için belirlenen Özel Formata göre hazırlanacak raporu,</p>	<p>Yönetmelik kapsamında Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak faaliyetler için kullanılan Rapor ve Karar tanımlarında düzenleme yapılması uygun olacaktır.</p> <p><i>ÇED Yönetmeliği EK-2 Listesinde yer alan faaliyetler için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası değerlendirilmesi sonucu alınan KARAR: ÇED Gerekli Değildir" kararı olarak tanımlanmaktadır. Bu ifade faaliyetin çevresel etkilerinin hiç değerlendirilmediği yargısı oluşturması nedeni ile söz konusu Karar Metninin uygun ifade ile değiştirilmesi doğru görülmektedir.</i></p>
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>g) Çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı: Ek-2 Listesinde yer alan Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler hakkında yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>g) Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir Kararı: Ek-2 Listesinde yer alan Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeler hakkında yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,</p>	<p>Yönetmelik kapsamında Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak faaliyetler için kullanılan Rapor ve Karar tanımlarında düzenleme yapılması uygun olacaktır.</p> <p><i>ÇED Yönetmeliği EK-2 Listesinde yer alan faaliyetler için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası değerlendirilmesi sonucu alınan KARAR: ÇED Gerekli Değildir" kararı olarak tanımlanmaktadır. Bu ifade faaliyetin çevresel etkilerinin hiç değerlendirilmediği yargısı oluşturması nedeni ile söz konusu Karar Metninin uygun ifade ile değiştirilmesi doğru görülmektedir.</i></p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>o) Halkın katılımı toplantısı: Kapsam ve Özel Format belirlenmesinden önce, halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere yapılan toplantıyı,</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>o) Halkın katılımı toplantısı: Projenin dahil olduğu her bir ilde; Kapsam ve Özel Format belirlenmesinden önce en az bir defa ve İnceleme ve Değerlendirme Toplantısında sonra en az bir defa olmak üzere halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere yapılan toplantıları,</p>	<p>Halkın katılımı toplantısı, mevcut uygulanma şekli ve süreçteki konumu dolayısıyla Çevresel Etki Değerlendirmesine hiçbir katkı sağlayamamaktadır. Projeye ilişkin sunulmuş olan ÇED Başvuru Dosyasının içerik itibarıyla çevresel etki değerlendirmesinden yoksun olması hasebiyle Halkın Katılımı Toplantıları bilinmezler içerisinde öngörülerin paylaşılabilirdiği kakofoniden ibaret kalmaktadır. Bu sebeple HKT'nin sürecin hem başında hem de sonunda en az iki defa yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.</p> <p>Ayrıca, Halkın Katılım Toplantılarının, EK-1 listesinde yer alan projeler ile sınırlandırılmayıp Ek-2 listesi projeleri için de yapılmasına yönelik ekleme/değişiklik yapılması gereklidir.</p>
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>y) (Ek: RG-9/2/2016-29619) Askıda ilan: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, valilik, kaymakamlık ve muhtarlık binasında veya köy odasında bulunan askı ilan yerlerinde yapılan yazılı duyuruyu,</p>	<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>MADDE 4</p> <p>y) Halka İlan: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, valilik, kaymakamlık ve muhtarlık binasında veya köy odasında bulunan askı ilan yerleri ile Bakanlık ve ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü internet sitesi ve sosyal medya hesaplarından yapılan yazılı/görsel duyuruyu,</p>	<p>Halkın görüşüne açılma sürecinin yalnızca askı ilanı ve internet sitesi üzerinden yapılması herkesin dosyalara ve sürece erişim ve bilgilendirilmesi açısından yeterli değildir.</p> <p>Günümüzde Sosyal Medya platformlarının etkinliği göz önüne alındığında, planlanan proje ile ilgili daha çok insanın haberdar olmasına ve bilgilendirilmesine olanak sağlayacağından sosyal medya kullanımı da önerilmektedir.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Tanımlar ve kısaltmalar</p> <p>Kapsam Dışı: Bu Yönetmeliğin EK 1 ve EK 2 listesinde yer almayan faaliyetlerdir.</p>		<p>EK-1 ve Ek-2 Listelerinin oluşturulmasında üretim miktarları ile birlikte üretim kaynaklı oluşacak emisyon, atıksu, atık miktarları ile günümüz şartları ve uzun vadede etkilerinin gözetilmesi gerekmekte olup planlanan projelerin değerlendirmesi buna göre yapılmalıdır. Bu nedenle, Kapsam Dışı uygulamalarının kaldırılması ya da sınırlarının kısıtlı, dar ve net olacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.</p>
<p>Yetki</p> <p>MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz", "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek yetki genişliği esasına göre Valiliklere devredebilir.</p>	<p>Yetki</p> <p>MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz", "ÇED Gereklidir" veya "Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda "ÇED Gereklidir" veya "Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek yetki genişliği esasına göre Valiliklere devredebilir.</p>	<p>"ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" Tanımları ile ilgili düzenleme yapılması önerilmektedir.</p> <p>Gerekçeler Tanımlar bölümünde açıklanmıştır.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü</p> <p>MADDE 6-(3) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü</p> <p>MADDE 6-(3) (Değişik: RG-26/5/2017-30077) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez.</p>	<p>"ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" Tanımları ile ilgili düzenleme yapılması önerilmektedir. Gerekçeler Tanımlar bölümünde açıklanmıştır.</p> <p>İzinsiz yürütülen faaliyetlerin tespiti ve denetimi doğrultusunda kamudaki Çevre Mühendislerinin istihdamının artırılması gerekmektedir.</p>
<p>Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler</p> <p>MADDE 7</p> <p>c) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi ek-1 listesinde belirtilen eşik değer veya üzerinde olan projelere, ÇED Raporu hazırlanması zorunludur.</p>	<p>Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler</p> <p>MADDE 7</p> <p>c) Kapsam dışı değerlendirilen veya kanuni muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi Ek-1 listesinde yer alan projelere, ÇED Raporu hazırlanması zorunludur.</p>	<p>Geçici Maddeler kapsamında Yönetmelik Ek-1 ve Ek-2 Listelerine tabi projelere Kapsam Dışı muafiyeti sağlanmamalıdır.</p> <p>Planlanacak projelerin Ek kapsamının değerlendirilmesinde üretim miktarlarının yanında oluşturacakları kirlilik yükleri ve bu kirliliklerin kısa/orta/uzun vadede etkileri de değerlendirilmelidir.</p> <p>Bu sebeple "Kapsam Dışı" uygulamasının kaldırılması ya da kısıtlı, dar ve net olacak şekilde belirlenmesi gerekmektedir.</p> <p>Kanuni muafiyeti olan projelerin ise günümüz şartları ve etkileri gözetilerek değerlendirilmesi gerekmektedir.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu MADDE 8</p> <p>(2) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından inceler. Bu işlemler beş (5) iş günü içinde tamamlanır. Ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatına uygun hazırlanmadığı anlaşılan ÇED Başvuru Dosyası tamamlanmak üzere iade edilir. İade edilen ÇED başvuru dosyasının Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından eksikliklerinin tamamlanarak üç (3) ay içinde yeniden sunulmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu MADDE 8</p> <p>(2) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından inceler. Bu işlemler beş (5) iş günü içinde tamamlanır. Ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatına uygun hazırlanmadığı anlaşılan ÇED Başvuru Dosyası tamamlanmak üzere iade edilir. İade edilen ÇED başvuru dosyasının Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından eksikliklerinin tamamlanarak üç (3) ay içinde yeniden sunulmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır.</p>	<p>Başvuru dosyasına eksiklik bildirildiğinde geri dönüş yapılmayan dosyaların ÇED sürecinin devam ettiği şeklinde algılanması ve e-çed sisteminde proje ile ilgili işlemlerin açık kalması nedeniyle, maddeye süre eklenmiştir.</p>
<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu MADDE 8 – (3) İnceleme sonucunda, başvuru dosyasının Ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatına uygun hazırlandığına karar verilmesi halinde, Bakanlık tarafından başvuru dosyasındaki bilgiler dikkate alınarak, ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Bakanlık yetkililerinden oluşan bir Komisyon kurulur. ÇED süreci içerisinde komisyon üyeleri veya Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde komisyona üye ilave edilebilir.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu MADDE 8 – (3) İnceleme sonucunda, başvuru dosyasının Ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatına uygun hazırlandığına karar verilmesi halinde, Bakanlık tarafından başvuru dosyasındaki bilgiler dikkate alınarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile meslek odaları temsilcileri, Bakanlık yetkililerinden oluşan bir Komisyon kurulur. ÇED süreci içerisinde komisyon üyeleri veya Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde komisyona üye ilave edilebilir. Proje sahibi ve yetkili müşavir firma, proje hakkında bilgi vermek ve görüşü alınmak üzere komisyon toplantılarına davet edilir.</p>	<p>ÇED sürecinde oluşturulan komisyon tanımından "proje sahibi ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar" ibaresinin çıkarılması; komisyon mantığı ile örtüşmediğinden veya komisyon kararlarına, faaliyete taraf olan bir paydaşın müdahale edebilmesine yol açması açısından uygun görülmektedir. Gerçekte, Proje sahibi ve yetkili müşavir firmanın proje hakkında görüşü, komisyon içinde üye olarak değil, sorgulanan taraf olarak faaliyeti ayrıntılı anlatması gereken sorumlu olarak alınmalıdır.</p> <p>Ancak, Proje sahibi ve yetkili müşavir firmanın proje hakkında bilgi vermesi ve görüşünün alınması şartını daha açık ifade ederek, hükme eklenmesi önerilmektedir.</p> <p>Ayrıca, başta Çevre Mühendisleri Odası olmak üzere, proje faaliyetinin konusuna göre belirlenecek ilgili meslek ve uzmanlık odalarının sürece katılımı önemli görülmektedir.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu</p> <p>MADDE 8-(4) Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığı, ÇED sürecinin başladığı, ÇED Başvuru “Dosyasının halkın görüşüne açıldığı ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin Valiliğe veya Bakanlığa verilebileceği” duyurusu, Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından web sayfasından ilan edilir. Ayrıca askıda ilan veya anons yoluyla da halka duyurulur.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu</p> <p>MADDE 8-(4) Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığı, ÇED sürecinin başladığı, ÇED Başvuru “Dosyasının halkın görüşüne açıldığı ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin Valiliğe veya Bakanlığa verilebileceği” duyurusu, Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından resmi internet sayfaları ve sosyal medya hesaplarından ilan edilir. Ayrıca askıda ilan veya anons yoluyla da halka duyurulur.</p>	<p>Günümüzün en önemli iletişim ve bilgilendirme araçlarından olan Sosyal Medya platformlarının yönetmelik maddesinde belirtilen iletişim ve duyuru seçeneklerine eklenmesi önerilmektedir.</p>
<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu</p> <p>MADDE 8 - (7) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özelliklerini de dikkate alarak, üniversiteler, enstitüler, araştırma ve uzman kuruluşları, meslek odaları, sendikalar, birlikler, sivil toplum örgütlerinden temsilcileri de Komisyon toplantılarına üye olarak çağırabilir.</p>		<p>Oluşturulacak bütün komisyonlarda özellikle Çevre Mühendisleri Odası olmak üzere ilgili meslek odaları temsilcilerinin bulunma zorunluluğu getirilmeli bu sayede sürecin sağlıklı ve her yönüyle değerlendirilmesi sağlanmalıdır.</p> <p>Ayrıca, meslek odaları dışında, maddede sayılan Kurum/Kuruluş temsilcilerinin Komisyona üye olarak çağırılması hükmü uygulamada da hayata geçirilmelidir.</p>
<p>Halkın katılımı toplantısı</p> <p>MADDE 9- a) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayınlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az on (10) takvim günü önce yayınlatır.</p>		<p>Yeterlik Belgesi sahibi firmaların yapacakları yayınların yanında HKT bilgilerinin Bakanlık ve Çevre Şehircilik İl Müdürlükleri internet sayfalarından ve sosyal medya hesaplarından duyurulması, projeden etkilenen ve görüşleri talep edilen ilgili “halka” ulaşılması yönündeki amaca yönelik daha etkin ve sonuç alınabilir bir uygulama olacaktır.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
Halkın katılımı toplantısı MADDE 9-(3) Komisyon üyeleri, kapsam belirlemesi öncesinde, projenin planlandığı alanı inceleyebilir, kendilerine iletilen tarihe göre Halkın Katılımı Toplantısına katılabilirler.		Komisyon üyelerinin ya da bağlı buldukları kurum/kuruluşların projelerin yapılacağı alanları inceleme ve bu incelemeyi tutanak altına alma zorunluluğu getirilmelidir. Ayrıca, HKT veya İDK süreçlerinin/toplantılarının pandemi vb gibi mücbir sebepler olduğunda nasıl yönetileceği ile ilgili belirleme yapılarak hüküm eklenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.
Halkın katılımı toplantısı MADDE 9-(5) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda halkın bilgilendirilmesine yönelik ilave çalışmalar yapar veya yaptırır.		Hazırlanan PKP'nin Bakanlık ve İl Müdürlükleri internet sayfalarından ve Sosyal Medya hesaplarından duyurulmasının zorunlu hale getirilmesi sürecin paydaşlar için şeffaf ve net bir şekilde bilgilendirilmesini ve takip edilmesini sağlayacaktır.
Çevresel etki değerlendirmesi raporunun Bakanlığa sunulması MADDE 11 – (1) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanan ÇED Raporu Bakanlığa sunulur. ÇED Raporunun Özel Formatına uygunluğu ve belirlenen çalışma grubunda yer alması gereken meslek uzmanlarınca hazırlanıp hazırlanmadığı hakkındaki inceleme Bakanlık tarafından beş (5) iş günü içinde sonuçlandırılır. ÇED Raporunun Özel Formatına uygun olmadığı ve/veya belirlenen çalışma grubunca hazırlanmadığının anlaşılması halinde, bu hususların yerine getirilmesi için ÇED Raporu iade edilir. İade edilen ÇED raporu, eksiklikleri tamamlanarak bir (1) ay içerisinde Bakanlığa sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır.		Teklif gerekçesi dikkate alındığında, "sunulmazsa" ifadesi yerine "tamamlanmazsa" ifadesinin kullanılması değerlendirilebilir.

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Çevresel etki değerlendirmesi raporunun Bakanlığa sunulması</p> <p>MADDE 11 – 3) Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve ÇED Raporunun halkın görüşüne açıldığı Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından web sayfasından ilan edilir.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi raporunun Bakanlığa sunulması</p> <p>MADDE 11 – 3) Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve ÇED Raporunun halkın görüşüne açıldığı, Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından internet sayfaları ve sosyal medya hesaplarından ilan edilir; faaliyetin yapıldığı sahanın mülki birimlerinde bilgilendirme formları ile askıya çıkarılır.</p>	<p>Halkın görüşüne açılma sürecinin yalnızca internet sitesi üzerinden yapılması herkesin dosyalara ve sürece erişim ve bilgilenebilmesi açısından yeterli değildir.</p> <p>Duyuruların sosyal medya hesapları ve mülki birimler üzerinden de gerçekleştirilmesi gerekli görülmektedir. Ayrıca, bu düzenlemeye yönelik gerekli altyapı oluşturulmalıdır.</p> <p>“ÇED Raporunun halkın görüşüne açıldığı Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından web sayfasından ilan edilmesi”; özellikle internet erişimi olmayan, basın ve yayın kaynaklarını temin için mali gücü yetersiz kalan halkın, bu tür bilgilere Bakanlık veya ilgili birimlerine ulaşması veya bu yollarla bilgilendirilmesi mümkün değildir.</p> <p>Mahalle muhtarlarına kadar bilgilendirme formlarının dağıtılması; faaliyeti ilgilendiren, sosyoekonomik olarak etkilenmesi beklenen kesimlere el ilanları dahil bilgilendirmenin yapılması, vatandaş odaklı yaklaşımın benimsenerek sürecin yürütülmesi zorunludur.</p>
<p>Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi</p> <p>MADDE 12 – (1) Komisyon ÇED Raporunu, ilk inceleme değerlendirme toplantısından itibaren on (10) iş günü içinde inceler ve değerlendirir.</p>		<p>Taslak Yönetmelik Değişiklik önerisinde; işlevsel olmadığı gerekçesi ile süre tanımı kaldırılmıştır. Sürecin sağlıklı ilerleyebilmesi için süre tanımlarının net olarak ortaya konması gerekmektedir. İşlevselliğin sağlanması amacı ile personel ve yetkinlik kapasitesinin artırılması ve Rapor süreçlerinin etkin/verimli yürütülmesi sağlanmalıdır.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi</p> <p>MADDE 12-(4) Komisyon gerekli görürse, görevlendireceği üyeleri aracılığı ile projenin gerçekleştirilmesi planlanan yerde ve benzer tesislerde inceleme yapabilir.</p>		<p>Komisyon üyeleri veya bağlı oldukları kurum/kuruluş temsilcileri tarafından projenin planlanacağı alanların yerinde incelenmesi ve tutanak altına alınması zorunluluğu getirilmelidir. Bu sayede projenin daha doğru ve gerçekçi şekilde değerlendirilmesi olanağı oluşacaktır.</p>
<p>Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi</p> <p>MADDE 12 (8) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Komisyon tarafından, inceleme değerlendirme toplantıları sırasında</p> <p>ç) Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin yer alıp almadığına,</p>	<p>Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi</p> <p>MADDE 12-(8)</p> <p>ç) Mevcut ve kısa/orta/uzun vadede çevreye olabilecek olası olumsuz etkilerine ilişkin bilimsel açıklamaların ve bu etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin yer alıp almadığına,</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesi olumlu veya çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı</p> <p>MADDE 14 – (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED Raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya Valilik tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile on (10) takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED Raporu ve eklerinin proje sahibi taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve noter onaylı imza sirküleri beş (5) iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Kamu kurum/kuruluşlarından imza sirküleri istenmez.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi olumlu veya çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı</p> <p>MADDE 14 – (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED Raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya Valilik tarafından askıda ilan ve internet sitesi ve sosyal medya hesapları aracılığı ile on (10) takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED Raporu ve eklerinin proje sahibi taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve noter onaylı imza sirküleri beş (5) iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Kamu kurum/kuruluşlarından imza sirküleri istenmez</p>	

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Çevresel etki değerlendirmesi olumlu veya çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı</p> <p>MADDE 14-(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararını on (10) iş günü içinde verir ve bu kararı Komisyon üyelerine bildirir. Proje için verilen "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı Bakanlık ve Valilik tarafından nedenleri ve çevresel etkileri azaltmak için alınacak önlemleri de içerecek bir açıklama ile askıda ilan edilir ve Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından web sayfasından halka duyurulur.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi olumlu veya çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı</p> <p>MADDE 14-(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararını on (10) iş günü içinde verir ve bu kararı Komisyon üyelerine bildirir. Proje için verilen "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı Bakanlık ve Valilik tarafından nedenleri ve çevresel etkileri azaltmak için alınacak önlemleri de içerecek bir açıklama ile askıda ilan edilir ve Bakanlık ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından resmi internet siteleri ve sosyal medya hesaplarından halka duyurulur."</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesi olumlu veya çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı</p> <p>MADDE 14-(4) "ÇED Olumlu" kararı verilen proje için yedi (7) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır.</p>		<p>Yönetmelikte tanımlı mücbir sebeplere ilişkin taleplerin uygunluğuna, Bakanlıkça oluşturulacak bağımsız komisyonlarca değerlendirilerek karar verileceği şeklinde düzenleme yapılması önerilmektedir.</p>
<p>Başvuru ve inceleme</p> <p>MADDE 16 – (1) ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesi'nde yer alan projelerin çevresel etkilerinin incelenmesi amacıyla, proje sahibi tarafından yetkilendirilen ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından; Ek-4'te yer alan formata göre Proje Tanıtım Dosyası hazırlanır. Hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası, Proje Tanıtım Dosyasında ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelerin doğru olduğunu belirtir proje sahibince onaylı taahhüt yazısı ile başvuru bedelinin ödendiğine dair dekontla birlikte Bakanlığa sunulur.</p>		<p>EK-1 listesi kapsamında olduğu gibi EK-2 kapsamındaki projelerin ÇED süreçlerine de HKT zorunluluğu getirilmelidir.</p> <p>Bu mümkün değilse Sektör planlaması yapılarak üretim ve kirlilik yüklerine göre sektörel bazda HKT zorunluluğu getirilmelidir. Yine bu kapsamda Ek-2 projeleri için de PKP hazırlanmalı ve ilgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü internet sitesi ve sosyal medya hesaplarından paylaşılması zorunlu hale getirilmelidir.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Madde 16 – (2) Bakanlık, proje için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasını Ek-4’te yer alan kriterler çerçevesinde beş (5) iş günü içinde inceler. Formata uygun hazırlanmadığı belirlenen Proje Tanıtım Dosyası, tamamlanmak üzere iade edilir. Eksiklikleri tamamlanan dosya on (10) gün içinde yeniden Bakanlığa sunulur.</p>	<p>Madde 16 – (2) Bakanlık, proje için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasını Ek-4’te yer alan kriterler çerçevesinde beş (5) iş günü içinde inceler. Formata uygun hazırlanmadığı belirlenen Proje Tanıtım Dosyası, tamamlanmak üzere iade edilir. Eksiklikleri tamamlanan dosya otuz (30) gün içinde yeniden Bakanlığa sunulur.</p>	<p>Verilen 10 günlük sürenin çeşitli durumlarda yeterli olmayabileceği değerlendirilmiştir.</p>
<p>Başvuru ve inceleme</p> <p>MADDE 16-(3) Eksiklikleri altı (6) ay içerisinde tamamlanmayan Proje Tanıtım Dosyasına ilişkin ÇED süreci sonlandırılır.</p>	<p>Başvuru ve inceleme</p> <p>MADDE 16-(3) Formata uygun hazırlandığı tespit edilen proje ile ilgili inceleme değerlendirme süreci başlatılır. Bakanlık on beş (15) iş günü içinde inceleme ve değerlendirmelerini tamamlar. İnceleme değerlendirme sürecinde gerekli görmesi halinde dosyadaki bilgileri de dikkate alarak ilgili kurum/kuruluşlardan görüş isteyebilir. İlgili Kurum/Kuruluşlardan görüş istenmesi durumunda, görüş alınmasında geçecek süre bu paragrafta belirtilen on beş (15) iş gününe eklenir. Bakanlık, inceleme sürecinde gerekli görülmesi halinde Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, yeterliği kabul edilebilir kuruluşlarca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir.</p>	<p>Belirlenen 15 iş günü süre, özellikle ilgili Kurum/Kuruluşlardan görüş alındığı durumlarda yetersiz kalacak, bu süre içerisinde alınamayan görüşlerin işlevsizleşmesine neden olacaktır.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Madde 16 - (4) Bakanlıkça; dosyada tespit edilen eksiklikler veya yer alması gereken bilgi/belgeler ile alınmış olan kurum/kuruluş görüşleri yeterlik verilmiş kurum/kuruluşa iletilir. Yeterlik sahibi kurum/kuruluş tarafından, Bakanlık görüşü ve ilgili kurum/kuruluş görüşleri doğrultusunda hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası altı (6) ay içinde Bakanlığa sunulur. Bu süre içerisinde rapor sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(5) Eksiklik bildirimini en çok iki (2) kez yapılabilir. İkinci eksiklik bildirimini altı (6) aylık sürenin bitimine bir (1) ay'dan daha kısa süre kaldığında yapılırsa, yetkili kurum/kuruluş tarafından talep edilmesi halinde bir defaya mahsus bir (1) ay ilave süre verilir. İade edilen Proje Tanıtım Dosyası verilen süre sonunda sunulmaz veya yapılan düzeltme yeterli görülmezse ÇED süreci sonlandırılır.</p>		
<p>Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı</p> <p>MADDE 17 –(1) Bakanlık Nihai Proje Tanıtım Dosyası'nın sunulmasına müteakip beş (5) iş günü içinde proje hakkında "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını verir. Kararı Valiliğe, görüşü istenen kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara bildirir. Valilik, bu kararı askıda ilan ve Bakanlık il müdürlüğü web sayfası aracılığıyla halka duyurur.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi ön inceleme ve değerlendirmesi yeterlidir kararı</p> <p>MADDE 17 –(1) Bakanlık Nihai Proje Tanıtım Dosyası'nın sunulmasına müteakip beş (5) iş günü içinde proje hakkında "ÇED Gereklidir" veya "Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir" kararını verir. Kararı Valiliğe, görüşü istenen kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara bildirir. Valilik, bu kararı askıda ilan ve Bakanlık il müdürlüğü resmi internet sitesi ve sosyal medya hesapları aracılığıyla halka duyurur.</p>	

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
	<p>Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi ön inceleme ve değerlendirmesi yeterlidir kararı</p> <p>MADDE 17 – (2) “Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir” kararı verilen proje için beş (5) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda “Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir” kararı geçersiz sayılır.</p>	<p>Yönetmelikte tanımlı mücbir sebeplere ilişkin taleplerin uygunluğuna, Bakanlıkça oluşturulacak bağımsız komisyonlarca değerlendirilerek karar verileceği şeklinde düzenleme yapılması önerilmektedir.</p>
<p>Yatırımın izlenmesi ve denetimi MADDE 18</p> <p>(1) (Değişik: RG-8/7/2019-30825 Mükerrer) Bakanlık, "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, Nihai ÇED Raporu ve/veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izler ve denetler.</p>	<p>Yatırımın izlenmesi ve denetimi MADDE 18</p> <p>(1) (Değişik: RG-8/7/2019-30825 Mükerrer) Bakanlık, "ÇED Olumlu" kararı veya " Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, Nihai ÇED Raporu ve/veya “Çevresel Etki Ön İnceleme ve Değerlendirmesi Yeterlidir” kararına esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izler ve denetler.</p>	
<p>Yatırımın izlenmesi ve denetimi</p> <p>MADDE 18-(5) (Ek: RG-8/7/2019-30825 Mükerrer) ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin proje sahibi; komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımda kaydedilen gelişmeleri içeren Proje İlerleme Raporu' nu, Bakanlıkça yeterlik verilen ve söz konusu projenin ÇED Raporu'nun hazırlanmasında görev almayan kurum/kuruluşlara hazırlanarak elektronik sisteme yüklemek ve Bakanlık denetimlerinde sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüğün yerine getirilmesine yönelik yöntem Bakanlıkça belirlenir.</p>	<p>Yatırımın izlenmesi ve denetimi</p> <p>MADDE 18-(5) ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin proje sahibi; komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımın başlangıç, inşaat, işletme dönemi ve faaliyetin kapanmasını takip eden izlemelere ilişkin gelişmeleri içeren Proje İlerleme Raporu'nu, Bakanlıkça yeterlik verilen ve söz konusu projenin ÇED Raporu'nun hazırlanmasında görev almayan kurum/kuruluşlara hazırlanarak elektronik sisteme yüklemek ve Bakanlık denetimlerinde sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüğün yerine getirilmesine yönelik yöntem Bakanlıkça belirlenir.</p>	<p>Taslakta değişiklik öngörülmemekle birlikte ekli değişiklik önerilmektedir.</p> <p>Faaliyetlerin başlangıç, inşaat, işletme ve sona erdiği dönemler izlenmelidir. Örneğin atık depolama tesislerinin kapanmasını müteakip olası çevresel etkilerinin araştırılması yapılmalıdır. Kapanmasını müteakip ortaya bir kirlilik etkisi olması durumunda bu izleme olmadan anlaşılması mümkün değildir. Proje süresinde izleme ve kontrol bir kez yapılmaktadır. Bunun aylık veya iki aylık olarak yapılması ve olumlu ya da olumsuz şartların Bakanlığa veya Valiliklere aylık veya iki aylık olarak raporlanması ile ÇED dosyalarında belirtilmiş olan şartlardan sapıp saptıkları daha iyi izlenebilecektir.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
Proje sahibinin değişmesi MADDE 21 – (1) Proje sahibinin herhangi bir nedenle değişmesi durumunda; projenin yeni sahibi, devirle ilgili bilgi ve belgelerin tasdikli suretini, taahhünamesini ve imza sirkülerini Valiliğe sunmakla yükümlü olup, projenin önceki sahibinin taahhüt ve yükümlülüklerini, devir tarihinden itibaren, başka bir işleme gerek kalmaksızın üstlenmiş sayılır.		Önerilen bu durum uygun olmakla birlikte, mevcut çalışanların ağır olan iş yüklerini daha da ağırlaştırıp zaten istenilen seviyede olmayan denetim sayı ve süreçlerini olumsuz yönde etkileyecektir. Bu sebeple Bakanlık ve taşra teşkilatlarında başta Çevre Mühendisi olmak üzere personel alımı yapılması mevzuat değişikliği ile amaçlanan şartları uygulanabilir hale getirecektir. Ayrıca E-ÇED sisteminde proje sahibi değişiklik formu oluşturulmalıdır.
Askeri projeler MADDE 23 –(1) Askeri projelerle ilgili ÇED uygulamaları ilgili kurumun görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.	İPTAL edilmelidir.	Taslakta değişiklik öngörülmemekle birlikte ekli değişiklik önerilmektedir. Askeri projeler de Ek-1 ve Ek-2 listesi içerisindeki konumlarına göre ÇED kapsamı içinde yer almalıdır.
Olağanüstü durumlar ve özel hükümler MADDE 24 – (1) Aşağıdaki projeler/durumlar için uygulanacak ÇED sürecine ilişkin yöntem Bakanlıkça belirlenir:		Madde 24 kaldırılmalı veya kapsamı mümkün olduğunca kısıtlanmalıdır. Madde kapsamında yer alan projeler/durumlar, ÇED Yönetmeliği ilgili maddeleri ile E1-1 ve Ek-2 listeleri kapsamında değerlendirilmelidir.
Olağanüstü durumlar ve özel hükümler MADDE 24 a) Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi işlemleri, doğal afetler sonucu yıkılan, bozulan, tahrip olan veya hasar gören herhangi bir yatırımın bulunduğu yerde kısmen veya tümü ile yeniden gerçekleştirilmesi planlanan projeler,	İPTAL edilmelidir.	Taslakta değişiklik öngörülmemekle birlikte ekli değişiklik önerilmektedir. Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi, kentsel dönüşüm uygulamaları içerisinde yer almakta olup bu tip projeler Ek-1 ve Ek-2 kapsamı içine alınmalıdır.
b) ÇED Yönetmeliğine tabi olmayan veya Ek-2 listesine tabi olduğu halde proje sahibinin ÇED Raporu hazırlanması talebi üzerine Bakanlıkça uygun görülen projeler,	İPTAL edilmelidir.	Ek-1 ve Ek-2 işleyişine uygun yapılmalı veya özel prosedür yönetmelikte tanımlanmalıdır.
c) Organize Sanayi Bölgeleri, İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Serbest Bölgeler ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulması planlanan projeler,	İPTAL edilmelidir.	Ek-1 ve Ek-2 işleyişine uygun yapılmalı veya özel prosedür yönetmelikte tanımlanmalıdır.

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
ç) Stratejik Çevresel Değerlendirme yapılan alanlarda kurulması planlanan projeler,	İPTAL edilmelidir.	Ek-1 ve Ek-2 işleyişine uygun yapılmalı veya özel prosedür yönetmelikte tanımlanmalıdır.
d) Teknoloji değişikliği uygulamak suretiyle, verim artırımına, doğal kaynak kullanımını azaltmaya ve/veya çevre kirliliğini azaltmaya yönelik yapılacak istenilen değişiklikler veya prototip üretim yapan projeler,	İPTAL edilmelidir.	Ek-1 ve Ek-2 işleyişine uygun yapılmalı veya özel prosedür yönetmelikte tanımlanmalıdır.
e) Ek-1 listesi veya Ek-2 listesinde olup, eşik değeri olmayan projelerde yapılacak her türlü değişikliği içeren projeler,	İPTAL edilmelidir.	Ek-1 ve Ek-2 işleyişine uygun yapılmalı veya özel prosedür yönetmelikte tanımlanmalıdır.
f) Küresel ve/veya bölgesel salgın hastalık, doğal afet ve savaş durumlarında	İPTAL edilmeli veya kapsamı kısıtlanarak tanımlanmalıdır.	Bu madde ile anılan durumlarda gerçekleştirilecek her türlü projenin ÇED kapsamı dışında değerlendirilmesi söz konusu olacaktır. Belirtilen dönemlerde ancak sağlık, afet yönetimi gibi alanlarda acil olarak gerçekleştirilmesi gereken faaliyetlerin çerçevesi net bir şekilde tanımlanarak yer almalıdır. Akdi takdirde salgın hastalık, doğal afet ya da savaş durumlarında çevreye olumsuz etkileri olabilecek birçok faaliyetin izin ve denetim süreçlerinden bağımsız bir şekilde yürütülmesine yol açacaktır.
Entegre projeler MADDE 25 – (1) (Değişik:RG-26/5/2017-30077) Bu Yönetmeliğe tabi birden fazla projeyi kapsayan entegre bir projenin planlanması halinde, Bakanlıkça entegre proje için tek bir ÇED Başvuru Dosyası/Proje Tanıtım Dosyası hazırlanması istenir.		"Entegre proje" kavramının tanımı yapılmadığı için standart dışı uygulamalarla karşılaşılabilir. Örneğin; farklı il ve ilçelerde bulunan çok sayıda malzeme ocağına tek bir ÇED raporu veya PTD düzenlenebilmektedir. Entegre proje kavramının tanımlanması uygulama birliği sağlanması ve kötüye kullanımların engellenmesi için yarar sağlayacaktır.

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Yeterlik belgesi</p> <p>MADDE 26 –Proje Tanıtım Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ve Proje İlerleme Raporu hazırlayacak kurum ve kuruluşlar Bakanlıktan Yeterlik Belgesi almakla yükümlüdürler. Yeterlik Belgesinin verilmesi, Yeterlik Belgesi verilen kurum/kuruluşların denetimi ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça yayımlanacak bir tebliğ ile düzenlenir.</p>		<p>Yönetmelik kapsamında yapılacak iş ve işlemleri yapmak için Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum/kuruluşların Proje Sahiplerine ve ilgili Kamu Kurumlarına karşı, çalışanlarının da Yetkili Kurum/Kuruluşlara karşı bağımsız ve güvenli şekilde çalışabilmeleri için korunması ve görev tanımlarının yoruma açık olmayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.</p> <p>Bu kapsamda;</p> <p>1- Planlanan projeler için hazırlanacak raporlarda, Bakanlığın inceleme için talep ettiği bedelin altında olmamak şartı ile, ÇMO Asgari Ücret Tarifelerine uygunluğun zorunlu hale getirilmesi ve uygulamanın denetlenmesine,</p> <p>2- Proje sahibi ile olası ekonomik anlaşmazlıkların önüne geçilebilmesi ve ilgili raporları hazırlayan kurum/kuruluş olarak verilecek belgede söz hakkının olması nedeniyle ÇED kararları verilmeden önce Yetkili kurum/kuruluşların mutabakatının alınmasının (Bakanlık bünyesindeki işlemler için farklı meslek grupları uygulamalarında olduğu gibi) zorunlu hale getirilmesine,</p> <p>3- Çevresel Etkilerin Değerlendirilmesi süreci; faaliyetlerin olası çevresel etkilerinin ve önlemlerin belirlenmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreci olup sürecin bütünsel olarak değerlendirme ve incelenmesine yönelik uzman disiplin Çevre Mühendisliğidir.</p> <p>Bu nedenle, Hazırlanacak Raporların içeriğinde yer alan Proje tanıtım sayfalarının (Bakanlık iş yükünü arttırmayacak şekilde), planlanacak fiyatlandırma uygulamalarının kontrolü için sözleşmelerin ve çalışan personelin Yeterlilik almış kurum/kuruluşlara karşı korunması amacıyla; SGK dökümlerinin ve hazırlanan Raporlarda Çevre</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>Muafiyet Hakkı Olan projeler</p> <p>GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin ilk yayım tarihi olan 7/2/1993 tarihinden önce üretime ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projeler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.</p>	<p>İptal Edilmelidir.</p>	<p>Herhangi bir faaliyetin çevresel etkilerinin değerlendirilmemesi çevre ve halk sağlığı sorunlarına yol açacak, kamu zararı oluşturacaktır.</p> <p>Madde iptal edilmeli veya bu kapsamdaki faaliyetlere muafiyet yerine süreci yürütme ve tamamlamak üzere belirli bir süre verilerek çevresel etkilerinin değerlendirilmesi sağlanmalıdır.</p>
<p>Muafiyet Hakkı Olan projeler</p> <p>GEÇİCİ MADDE 2- (2) 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, 29/5/2013 tarihi itibarıyla üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.</p>	<p>İptal Edilmelidir.</p>	<p>Yatırım Programı veya proje onay tarihi vb. Çevresel etkilerinin değerlendirilmemesi kapsamında bir gerekçe oluşturmamaktadır.</p> <p>Bu madde yıllardır değişen yönetmeliklerde korunan ÇED muafiyetini bir kez daha karşımıza çıkarmaktadır.1997 den önce yatırım programına alınmış ancak 2013 yılına kadar 16 yıl boyunca yatırıma başlanmamış projenin gerekliliği ya da projede öngörülen hususların ne kadar geçerli olacağı yada teknoloji değişiklikleri, etkilediği nüfus, alan kullanımı vb bilgilerin 16 yıl önceki şartlar dikkate alınarak revizyonu gerekli olduğundan, belirli sürelerle buna imtiyaz tanınması uygun değildir; bu maddenin kaldırılması gereklidir.</p>

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslağın Adı	ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİK TASLAĞI - EK 1	
Görüş Bildiren Kurum / İşletme / Şahıs	TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI	
Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<p>ÇED Yönetmeliği Ek 1 ve Ek 2 listelerinde yapılacak düzenlemelerin, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği Ek 1 ve Ek 2 listelerinde yapılacak değişiklikler ile aynı süreçte ve uyumlu biçimde gerçekleştirilmesi önem taşımaktadır. Mevcut taslakta bu uyumu arttırmaya yönelik değişiklikler bulunması olumlu karşılanmaktadır.</p>		
8- Yollar ve havaalanları: a) 100 km ve üzeri demiryolu hatları ve mevcut güzergahta 100 km ve üzeri uzunlukta hat sayısının artırılması b) Pist uzunluğu 2.100 m ve üzeri olan havaalanları/ havalimanlarının inşası, havaalanlarına 2.100 m ve üzeri uzunlukta pist eklenmesi c) Otoyollar ve devlet karayollarının inşası ç) Otoyollar ve devlet karayollarına sürekli uzunluğu 10km veya daha uzun olacak şekilde şerit eklenmesi, genişletilmesi, güzergahının değiştirilmesi	8- Yollar ve havaalanları: a) 100 km ve üzeri demiryolu hatları ve mevcut güzergahta 100 km ve üzeri uzunlukta hat sayısının artırılması b) Pist uzunluğu 2.100 m ve üzeri olan havaalanları/ havalimanlarının inşası, havaalanlarına 2.100 m ve üzeri uzunlukta pist eklenmesi c) Otoyollar ve devlet karayollarının inşası ç) Otoyollar ve devlet karayollarına sürekli veya kesintili olarak toplam uzunluğu 10km veya daha uzun olacak şekilde şerit eklenmesi, genişletilmesi, güzergahının değiştirilmesi	Otoyol yapımının yanı sıra genişletme/şerit ekleme çalışmaları ve aslında yeni yapım sayılabilecek güzergah değişikliği çalışmaları, bulunduğu konuma bağlı olarak çok önemli çevresel etkiler oluşturabilmektedir. c ve ç maddelerine açıklık getirilmesi gerektiği düşünülmektedir.
15- Hidroelektrik enerji santralleri a) Nehir tipi (regülatör) hidroelektrik enerji santralleri b) Tamamlanmış baraj/göletlere eklenecek 5 MWm ve üzeri olan etek/can suyu tipi hidroelektrik enerji santralleri c) İsale hatlarına kurulacak olan 5 MWm ve üzeri olan hidroelektrik enerji santralleri		Hidroelektrik enerji santrallerinin çevresel etkileri önemli olduğu ve proje bileşenlerinden çok proje bölgesinin hassasiyetine bağlı olduğundan, tip ve kapasite fark etmeksizin EK 1 kapsamında değerlendirilmesi önerilmektedir.

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslağın Adı	ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİK TASLAĞI - EK 2	
Görüş Bildiren Kurum / İşletme / Şahıs	TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI	
Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		
Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
4 c) elastomer esaslı (polimer reçine, plastifiyan, vb) ürünlerin üretildiği tesisler	c) elastomer esaslı (polimer reçine, plastifiyan, vb) ürünlerin üretildiği tesisler ç) Banbury makinası ile kauçuk ve silikon hamuru elde edilen tesisler (Kalender makinası ile fiziksel işlemlerle hamur elde edilen tesisler hariç)	
4 c) elastomer esaslı (polimer reçine, plastifiyan, vb) ürünlerin üretildiği tesisler	ç) Kauçuk hamuru üreten tesisler ve kauçuk hamurunu dışarıdan alan ve kauçuk parça üreten tesisler	Hamuru dışarıdan alan tesislerin kapsamda olup olmadığının net yazılması daha uygun olacaktır.

MEVZUAT GÖRÜŞ BİLDİRME FORMU

Taslağın Adı	ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİK TASLAĞI - EK 3 – EK 4	
Görüş Bildiren Kurum / İşletme / Şahıs	TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI	
Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme		
<p>Çevre Etki Değerlendirme Raporlarında toprak yapısından, bölgenin jeolojik ve hidrojeolojik yapısından bahsedilmesi yanında toprak ve yeraltı suyunun kirlilik karakterizasyonu ile ilgili bilgilerin de yer alması gerekmektedir.</p> <p>Sahanın yeni kullanıcısının sahanın mevcut durumundan haberdar olması ileride oluşabilecek mali zararları ortadan kaldıracaktır.</p> <p>Toprak ve yeraltı suyunda yapılan geçmiş saha çalışmaları, kirlenmiş bir sahada geçmişe dayalı veriler mevcut kirliliğin karakterizasyonunun daha iyi anlaşılmasında yardımcı olacaktır.</p> <p>Tüm bu süreçler, Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında ele alınmalı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Yetkilendirilmiş firmalar tarafından sürdürülmelidir.</p>		
Taslak Maddesi	Yeni Metin Teklifi	Görüş ve Değerlendirme
<i>Ekler:</i> Vekaletname ve İmza Sirküleri	İptal edilmeli Veya Eklenen bu verilerin ÇED raporu ile birlikte yayımlanmayacağı belirtilmelidir.	ÇED Raporu ve ekleri halka açık olduğundan vekaletname ve imza sirkülerinde yer alan kişisel bilgilerin açık biçimde paylaşılması doğru olmayacaktır.